

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ“ БЛАГОЕВГРАД

РЕЦЕНЗИЯ

От професор д-р Виолета Боянова Цветкова, НБУ от научно направление 7.4 Обществено здраве, върху научните трудове за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“, по професионално направление 7.4. Обществено здраве /Логопедия/, обявен в Държавен вестник, бр.82 от 7.10.2025 г., с кандидат Миглена Иванова Симонска-Цацова.

1. Съответствие на процедурата и подадената документация с действащата нормативна уредба.

Рецензията е направена съгласно заповед №2919 от 01.12.2025 г на Ректора на ЮЗУ за определяне на научно жури. За тази цел получих в електронен вариант материалите по конкурса. За академичната длъжност „професор“ има единствен кандидат в лицето на доц. Миглена Иванова Симонска-Цацова. Представените материали съответстват на нормативните изисквания за тази категория конкурси – брой публикации, доказателствени материали, цитирания, самооценка и автобиография.

2. Съответствие на процедурата и подадената документация с действащата нормативна уредба.

Кандидатът отговаря на изискванията за получаване на академичната длъжност „професор“ защото:

- Има сбор повече от изискуемите 430 контролни точки- кандидатката има 1476 точки;
- Има защитена докторска дисертация;
- Има хабилизационен труд;
- Има достатъчен брой публикации както в научни, така и в научно популярни издания;
- Има много активна просветителска и обществено-полезна дейност.

Доц. Миглена Иванова Симонска-Цацова има богат професионален опит в областта на Обществено здраве /Логопедия/, както като университетски преподавател, така и като практикуващ професионалист по логопедия. Тя познава и владее добре всички изисквания

на теорията и практиката в областта на логопедичната наука – обучение на студенти по логопедия, обучение на практикуващи специалисти, организиране на активно функциониращи логопедични практики и успешно ръководство и развитие на катедра по логопедия.

3. Общо биографично представяне на кандидата/кандидатите (образование, квалификации, професионален опит и др.)

Проследяване биографията на кандидатката илюстрира една активна дейност между образование, практическа професионална работа и научни изследвания в областта на логопедията. На практика професионалната ѝ реализация е свързана с ЮЗУ и развитието на специализираната катедра по логопедия и твърде ефективния екип от професионалисти.

След завършване на средното си образование, тя работи като логопед в СОУ „Христо Ботев“ - Благоевград в продължение на 2 години. В 1999 спечелва конкурс и е назначена като асистент по логопедия в едноименната катедра на ЮЗУ. Постепенно преминава през всички основни етапи от академично и професионално израстване - старши асистент, главен асистент, доцент /през 2014 година /, а в 2015 година е ръководител на катедрата по логопедия. От 2019 година до днес е декан на факултета по обществено здраве, здравни грижи и спорт при ЮЗУ „Неофит Рилски“.

През целия този академично очертан период Миглена Симонска преминава твърде последователно през 14 вида сертифицирани обучения, свързани тематично както с логопедичната теория и практика / терапия и ранна диагностика при заекване в различните възрастови групи, гласови нарушения, ороемифункционална терапия, моторни умения при лица с Даун, управление за качество и оценяване на при вътрешни одити и др. Тези обучения са провеждани от международно признати и известни университети в САЩ, Германия, Франция, България. Особено важен и с голяма практическа стойност е курсът за овладяване на метод за терапия на заекване в детска възраст на австралийският изследовател М. Онслоу.

Доц. Симонска има много активна обществена дейност свързана с различни страни на развитието на логопедията. Така например тя е член на УС на асоциацията по обществено здраве, Директор на Центъра по логопедия на ЮЗУ, където се провеждат диагностични, терапевтични разработки с пациенти, както и провеждане на практическо обучение на студенти. Освен това е факултетен координатор по програма Еразъм. Кандидатката е сертифициран от МОН учител за повишаване квалификацията на логопеди. Член е на 8 различни организации свързани с развитието на логопедията, между които Световна и Европейска асоциация по обществено здраве, член на управителния съвет на Българска асоциация по обществено здраве и др. Доц. Симонска участва в редакционните колегии на 6 периодични издания, между които Списание специална педагогика и логопедия, списание Science Bulletin и др.

Особено полезна за развитието на академичното развитие в обучението по логопедия е нейната активност в различни проекти. Така например тя е участник в 8 международни проекти - програма Еразъм /САЩ/, Европейски организации свързани с логопедията и обучението по логопедия / IALP, CPLOL / и други, както и в 21 национални и регионални проекти, където в 8 от тях Симонска е ръководител. Впечатляващо е включването на твърде много студенти в тези проекти. Този факт е много илюстративен за способностите на кандидатката както по отношение обучението на студентите, така и подготовката им за бъдеща реализация като говорни терапевти.

Кандидатката владее много добре и английски и руски език, както и работа с всички познати методи за компютърна обработка на данни включително – Scopus, Web of Science,

EBSCO, ScienceDirect – за търсене и анализ на научни източници и специализиран логопедичен и образователен софтуер.

В заключение на този част от моята рецензия – един много действен, подготвен и работещ за развитието на логопедията кандидат, чието развитие е тясно свързано с образованието в ЮЗУ.

4. Преподавателска дейност.

Преподавателската дейност на доц. Миглена Симонска я разглеждам в три аспекта. Най-напредв учебния процес на катедрата по логопедия във Факултета по обществено здраве, здравни грижи и спорт, където са водени дисциплини, обхващащи широк спектър от теми, свързани с логопедичната диагностика, терапия, теоретични основи и етични стандарти в професията, които са фундаментални за професионалната подготовка на специалист по логопедия. Това са например курсовете по комуникативни нарушения при неврологични увреди в детска възраст, диагностика на заекването в предучилищна възраст, оценяване на ефективността на логопедичната работа при гласови нарушения, въвеждане в логопедията, фонационни нарушения и др. На практика доц. Симонска е разработвала учебни планове и характеристика на лекционни курсове, семинари практическо обучение на основните дисциплини в катедрата.

На второ място в преподавателската дейност трябва да отбележа ръководството на 4 успешно защитили докторанти и 5, които са в текуща процедура. Освен това има 18 успешно защитени дипломни работи на студенти от магистърска степен на обучението и 9 също успешно защитени бакалавърски дипломни разработки. Както отбелязах вече, прави много силно впечатление участието на студенти в научно–изследователски проекти и публикации на кандидатката.

В педагогическата дейност на доц. Симонска ще отбележа с удоволствие и нейната преподавателска активност по теми, свързани с логопедията в няколко чуждестранни университета. Така например тя чете лекции в университет „Анжело Джовани“ и университет Fan S Nolt – Албания, в Лодж – Полша, Технически държавен университет Мичиган – САЩ, Белгия и неколнократно в Лимасол – Кипър. Темите обикновено са свързани с нейната изследователска работа – заекване, ранна диагностика и терапия, моторни говорни нарушения в детска възраст и др.

5. Научноизследователска дейност.

Малко фактология

Представени са за рецензиране и анализ 44 публикации с научно–изследователски характер. От тях 4 са монографии, две от които са самостоятелни и две – под редакцията на други преподаватели. От останалите публикации 21 са на български език, като в 16 от тях кандидатката е самостоятелен или първи автор. На английски език са 19 публикации, като при 5 тя е самостоятелен или първи автор. Има 54 цитирания в научни издания от български и чужди автори.

Повече от представените оригинални научни труда, 19 са публикувани в реномирани международни и национални рецензирани издания, както и в сборници от научни форуми. Публикациите, част от които са индексирани в Web of Science (WoS), Scopus, CEEOL, включват:

– научни статии в рецензирани и индексирани списания, включително в международни издания с импакт фактор (IF) като: *Eolia Phoniatica et Logopedica*; *Social and Behavioral Sciences*, индексирани в Web of Science, Scopus; CEEOL, ERIH Plus и др.

Освен това Симонска има много активно участие в конференции с научно–изследователски характер – доклади и презентации в 21 български и 43 с чуждестранно участие форуми.

6. Съдържателен анализ на представените научни трудове за участие в конкурса.

Научната продукция на кандидатката са фокусирани в следните няколко важни за логопедията теми:

Най–напред това е заекването в детска възраст – най–честите етиологични фактори , особеностите в клиничните прояви в ранна детска възраст и методите на терапевтично въздействие.

Така например в монографичния труд *„Спонтанно възстановяване и терапия на заекването в детска възраст“* авторката прави обширен анализ на особеностите на това комуникативно нарушение в ранна детска възраст, многообразието от фактори , които са причина за появата му и динамиката на различните клинични прояви в зависимост от възрастта и пола. Представени са основните изследвания и научни публикации по темата както за различните методи за диагноза и диференциална диагноза , така и разнообразните похвати в терапевтичните програми. Авторката представя два индивидуални клинични случая с продължително проследяване както на образованието, начин на социалния живот и възможностите за реализация , така и динамиката на клиничните прояви на заекването. Такова лонгитюдно проследяване на терапевтичния ефект е единствено в страната. Това е изключително ефективен и твърде илюстративен начин за изучаване на нарушенията в комуникативното поведение на подрастващите. В същия монографичен труд е представена подробно, адаптирана за нашите условия и изследвана, програмата за спонтанно възстановяване и терапия на заекването в детска възраст – ЛИДКОМБ. Тя е с акцент за работа с родителите като е структурирана в 12 терапевтични сесии. Началото е с подробна предварителна подготовка на родителите, като във втория етап се задържа плавното говорене и постоянно текущо оценяване и самооценяване. Методиката включва неща, които са общо познати и прилагани в познатите терапевтични процедури , но Онслоу е систематизирал и построил нещата в точно определена програма.

Тук бих искала да поставя като интересна дискусия въпросът за билингвизма като все–повече наблюдаван етиологичен фактор / смесени бракове/за поява на заекването и връзката му със спонтанно възстановяване на плавния говор. Мои наблюдения върху десетки случаи, на заекващи деца в ранна възраст, както и публикации на различни изследователи, показват следното – когато двамата родители говорят на два различни езика обикновено децата говорят правилно, дори биха могли да овладеят двата езика едновременно /Пенфилд, Робъртс/. Когато обаче двата езика се смесват, а това става твърде често, дори понякога единият родител говори използвайки думи и фрази от двата езика –тъкмо тогава се появява заекване. И струва ми се, че проблемът не е в семантиката, а в това че мозъкът на детето не успява да овладее правилата и законите на граматиката. Ще отбележа, че във всички случаи, когато след консултация с родителите забраняваме това смесване на езиците, заекването спонтанно изчезва.

Тази тема не бива да се приема като забележка към този чудесен монографичен труд, а като предложение за бъдещо изследване, още повече, че Симонска има проучване върху

особеностите на фонологичното възприятие при заекващи деца /статия „Научно базирани данни за взаимовръзка между нарушенията на фонологичните процеси и заекването в детска възраст“/.

Като забележка обаче ще отбележа липсата на български автори в библиографията – има твърде много литература и описани терапевтични програми, с които би могло да се направи анализ и сравнение.

В представените публикации с научно–изследователски характер има базисни за логопедията теми като „Речева апраксия при деца : дефиниране и основни прояви „ /сп. Специална педагогика и Логопедия / , „Качество на живот при деца с церебрална парализа“, „Приложение на специализирани технически средства за диагностика и подобряване на говорното дишане“ в. Сборник от Международна конференция „Логопедична диагностика“ и др. В тази рецензия обаче ще се спра на две теми, които ме впечатлиха твърде много както с перфектно представените проблеми и връзката им с логопедията, така и с новия начин на представяне. Най–напред това е статията „Орална миофункционална терапия при зъбна оклузия в детска възраст“ публикувана в сп. Здравна политика и мениджмънт. Широко разпространено в логопедичната терапевтична практика е мнението, че първо ортодонтът трябва да коригира зъбната оклузия и едва след това да се пристъпи към артикулаторна корекция. За първи път, след подробно и прецизно обяснение на типа оклузия, възможните варианти и т.н., д-р Симонска представя програма за миофункционална терапия, чрез специални упражнения на езика, долната и горна челюст, която се извършва от специалиста по логопедия . Много впечатляващо е и възможността за постановка на някои речеви звукове по време на тази терапия. Едва след постигане на определен резултат детето се насочва към специалист ортодонт. Считаю, че тази програма е изключително иновативна и полезна, както за подобряване ефективността на логопедичната работа, така и за правилното развитие на речта на детето.

Друга публикация на кандидатката, която също ме впечатли твърде положително е „Клинични компетенции на логопеда при диагностицирането и терапевтирането на дисфагия“. Това не е статия със собствено изследване. Авторката е направила подробен, задълбочен и твърде полезен за логопедичната теория и практика обзор на проблема „дисфагия“. За съжаление в българската специализирана литература дисфагията обикновено се споменава като съпътстваща едни или други комуникативни нарушения без да дават подробности за ролята на логопеда в терапията ѝ. Симонска е направила един великолепен анализ на четирите фази на храненето и мястото на отделните мускулни групи и елементи при обработката и преглъщането на храната. Представени са подробно всички възможни заболявания и етиологични фактори за затруднения и болезнено преглъщане на храната /дисфагия/. Най–значителна е представената структура на екипната работа в терапията и ролята на логопеди в този процес. Поне аз не зная в българската специализирана литература да има толкова подробно и практически полезно описание на диагностика, характеристика и терапевтична комплексна програма за това нарушение.

7. Научно–теоретични и практико–приложни приноси

Научните приноси в изследователската и публикационна дейност на доц. Симонска са групирани в следните няколко категории:

- Заекване в детска възраст;
- Неврогенни комуникативни нарушения и дисфагия;
- Фонологично развитие и нарушения в детска възраст;
- Приложение на асистиращи технологии при терапия на комуникативни нарушения.

В няколко свои разработки авторката представя резултати от свои изследвания върху заекването в ранна детска възраст, проследява продължително определена логопедична терапевтична работа и влиянието ѝ върху цялостното развитие на детето. За първи път прилага нов вид терапевтична програма ЛИДКОМБ, като проследява ефективността ѝ чрез авторско проучване. Това е предпоставка за адаптирането и прилагането на програмата за българските условия, като за първи път се проследява ролята на родителите при спонтанното възстановяване плавността на говора при заекващи деца.

Изследванията и публикациите за неврогенните комуникативни нарушения са свързани с основната патология - дизартрия, детска апраксия и дисфагия. Тук авторката за първи път прилага нови адаптирани технологии както за диагностика, така за терапия при този тип нарушения – например FDA–2 тест , SOna Speeech 2 тест за акустичен анализ на речта, както и тест за диагностика на развитийна апраксия. За първи път се прилага Интерактивна компютризирана система за когнитивна рехабилитация при тези нарушения.

Разработен е инструментариум за ранна диагностика на фонологичните нарушения в детска възраст. Тъкмо ранното откриване е един от важните фактори за адекватна и ефективна терапия. По този начин се обогатява логопедичната теория и практика.

8. Лични впечатления

Познавам доц. Миглена Симонска от срещите ни в различни научни семинари , конференции други дейности свързани с професията. Винаги ми е правило много приятно впечатление нейния позитивизъм , деликатно и интелигентно колегиално присъствие. Тя е пример за постоянство и грижи за развитието на младите преподаватели катедрата по логопедия в ЮЗУ.

Заклучение

Моята оценка на кандидатурата за академична длъжност „професор“ на д-р Миглена Симонска–Цацова в направление 7.4. Обществено здраве Логопедия е изцяло положителна и предлагам на уважаемото научно жури да гласува с положителен вот и да бъде представена за одобрение на Академичния съвет на ЮЗУ.

Дата:

Рецензент:

30. 01. 2026 г.

/проф .д–р Виолета Боянова/

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ ·НЕОФИТ РИЛСКИ· БЛАГОЕВГРАД

REVIEW

By Prof. Dr. Violeta Boyanova Tsvetkova, New Bulgarian University,
Scientific Field 7.4 Public Health,
regarding the scientific works submitted for participation in a competition for the academic position
of “Professor”
in professional field 7.4 Public Health /Speech Therapy/,
announced in the State Gazette, issue 82 of 7 October 2025,
with candidate Miglena Ivanova Simonska-Tsatsova.

1. Compliance of the procedure and the submitted documentation with the current regulatory framework

This review has been prepared in accordance with an order of the Rector of South-West University for the appointment of a scientific jury. For this purpose, I received the competition materials in electronic format. There is a single candidate for the academic position of “Professor”, namely: Assoc. Prof. Miglena Ivanova Simonska-Tsatsova. The submitted materials comply with the regulatory requirements for this category of competitions – number of publications, supporting evidence, citations, self-assessment, and curriculum vitae.

2. Compliance of the candidate with the requirements for the academic position of “Professor”

The candidate meets the requirements for acquiring the academic position of “Professor” because:

- She has accumulated more than the required 430 evaluation points – the candidate has 1,476 points;
- She has defended a doctoral dissertation;
- She has a habilitation thesis;
- She has a sufficient number of publications in both scientific and popular science journals;
- She has very active educational and socially beneficial activities.

Assoc. Prof. Miglena Ivanova Simonska-Tsatsova has extensive professional experience in the field of Public Health /Speech Therapy/, both as a university lecturer and as a practicing speech therapist. She is thoroughly familiar with and proficient in the theoretical and practical requirements of speech therapy science – educating speech therapy students, training practicing specialists, organizing actively functioning speech therapy practices, and successfully managing and developing a university department of speech therapy.

3. General biographical overview of the candidate (education, qualifications, professional experience, etc.)

A review of the candidate’s biography illustrates an active professional path combining education, practical professional work, and scientific research in the field of speech therapy. In practice, her professional career is closely connected with South-West University and the development of the specialized Department of Speech Therapy, as well as the highly effective team of professionals working within it. After completing her secondary education, she worked as a

speech therapist at Hristo Botev Secondary School in Blagoevgrad for two years. In 1999, she won a competition and was appointed as an Assistant Lecturer in Speech Therapy in the Department of Speech Therapy at South-West University. She gradually progressed through all major stages of academic and professional development – Senior Assistant, Chief Assistant, Associate Professor (in 2014), and in 2015 she became Head of the Department of Speech Therapy. From 2019 to the present, she has been Dean of the Faculty of Public Health, Health Care and Sports at South-West University “Neofit Rilski”. Throughout this academically defined period, Miglena Simonska has consistently completed 14 certified training programs, thematically related to both speech therapy theory and practice – including therapy and early diagnosis of stuttering in different age groups, voice disorders, oromyofunctional therapy, motor skills in individuals with Down syndrome, quality management and evaluation in internal audits, and others. These trainings were conducted by internationally recognized universities in the USA, Germany, France, and Bulgaria. Of particular importance and high practical value is the course on mastering a childhood stuttering therapy method developed by the Australian researcher M. Onslow.

4. Public, professional, and organizational activities

Dr. Simonska has very active public engagement related to various aspects of the development of speech therapy. For example, she is a member of the Management Board of the Public Health Association, Director of the Speech Therapy Center at South-West University, where diagnostic and therapeutic work with patients is carried out, as well as practical training of students. In addition, she is a faculty Erasmus coordinator. The candidate is a certified trainer approved by the Ministry of Education and Science for continuing professional development of speech therapists. She is a member of eight different organizations related to the development of speech therapy, including the World and European Public Health Associations, and a member of the Management Board of the Bulgarian Public Health Association, among others. Dr. Simonska participates in the editorial boards of six periodical publications, including the journal “Special Pedagogy and Speech Therapy”, the journal “Science Bulletin”, and others.

5. Project activity

Particularly beneficial for the academic development of speech therapy education is her active participation in various projects. She has participated in eight international projects – including Erasmus programs (USA), European organizations related to speech therapy education (IALP, CPLOL), and others – as well as in 21 national and regional projects, in eight of which she served as project leader. The involvement of a large number of students in these projects is especially impressive and demonstrates the candidate’s strong abilities in both student education and preparation for professional realization as speech therapists. The candidate has excellent command of English and Russian and is proficient in working with all well-known computer-based data processing tools, including Scopus, Web of Science, EBSCO, and ScienceDirect for searching and analyzing scientific sources, as well as specialized speech therapy and educational software. In conclusion of this section of my review, the candidate is a highly active, well-prepared professional working for the development of speech therapy, whose academic career is closely linked to education at South-West University.

6. Teaching activity

I examine the teaching activity of Assoc. Prof. Miglena Simonska in three aspects. First, within the educational process of the Department of Speech Therapy at the Faculty of Public Health and Sports, where she has taught disciplines covering a wide range of topics related to speech therapy diagnostics, therapy, theoretical foundations, and ethical standards of the profession. These disciplines are fundamental to the professional training of speech therapists. Examples include courses on communication disorders resulting from neurological impairments in childhood, diagnosis

of stuttering in preschool age, evaluation of the effectiveness of speech therapy work in voice disorders, introduction to speech therapy, phonation disorders, and others. In practice, Assoc. Prof. Simonska has developed curricula and course descriptions for lectures, seminars, and practical training in the core disciplines of the department. Second, her teaching activity includes supervision of four successfully defended doctoral dissertations and five doctoral candidates currently in progress. In addition, she has supervised 18 successfully defended Master's theses and nine Bachelor's theses. As already noted, the strong involvement of students in the candidate's research projects and publications makes a particularly strong impression. Third, I would like to highlight with pleasure her teaching activities related to speech therapy at several foreign universities. She has delivered lectures at Angelo Giovanni University and Fan S. Noli University in Albania, Lodz in Poland, Michigan Technological University in the USA, Belgium, and on several occasions in Limassol, Cyprus. The topics are usually related to her research work – stuttering, early diagnosis and therapy, and motor speech disorders in childhood.

7. Research activity

Factual overview

A total of 44 scientific research publications have been submitted for review and analysis. Of these, four are monographs – two authored independently and two edited by other academics. Of the remaining publications, 21 are in Bulgarian, with the candidate being sole or first author in 16 of them. Nineteen publications are in English, with the candidate being sole or first author in five. She has 54 citations in scientific publications by Bulgarian and foreign authors. More than 19 of the original scientific works have been published in renowned international and national peer-reviewed journals and in conference proceedings. Some publications are indexed in Web of Science, Scopus, and CEEOL. They include scientific articles in peer-reviewed and indexed journals, including international journals with impact factor, such as “*Folia Phoniatica et Logopaedica*” and “*Social and Behavioral Sciences*”, indexed in Web of Science, Scopus, CEEOL, and ERIH Plus. In addition, Simonska has very active participation in scientific conferences – with papers and presentations at 21 national and 43 international scientific forums.

8. Content analysis of the submitted scientific works

The scientific output of the candidate focuses on several key topics important for speech therapy. First, childhood stuttering – its most common etiological factors, characteristics of clinical manifestations in early childhood, and methods of therapeutic intervention. For example, in the monograph “*Spontaneous Recovery and Therapy of Childhood Stuttering*”, the author provides an extensive analysis of the characteristics of this communication disorder in early childhood, the variety of factors leading to its onset, and the dynamics of different clinical manifestations depending on age and gender. The main research studies and scientific publications on the topic are presented, covering diagnostic and differential diagnostic methods as well as diverse therapeutic approaches. The author presents two individual clinical cases with long-term follow-up, including education, social functioning, professional realization, and the dynamics of stuttering symptoms. Such longitudinal monitoring of therapeutic effect is unique in Bulgaria and represents a highly effective and illustrative method for studying communication disorders in children.

In the same monograph, the Lidcombe Program for spontaneous recovery and therapy of childhood stuttering is presented in detail, adapted and studied under Bulgarian conditions. The program emphasizes work with parents and is structured in 12 therapeutic sessions. It begins with thorough preliminary training of parents, followed by a second stage focused on maintaining fluent speech and continuous evaluation and self-evaluation. While the methodology includes elements known from other therapeutic procedures, Onslow systematized them into a clearly structured program. As a suggestion for future research rather than criticism, I raise the question of bilingualism as an increasingly observed etiological factor

in the occurrence of stuttering and its relation to spontaneous recovery of fluent speech. Observations and international research indicate that stuttering often occurs when languages are mixed, rather than when two languages are used consistently. This topic represents a promising direction for future studies. A noted shortcoming is the absence of Bulgarian authors in the bibliography, as there is extensive local literature and therapeutic programs that could be included for comparison.

9. Other significant research topics

The reviewed publications also address fundamental speech therapy topics such as: “Childhood Speech Apraxia: Definition and Main Manifestations”, “Quality of Life in Children with Cerebral Palsy”, and “Application of Specialized Technical Devices for Diagnosing and Improving Speech Breathing”. Two publications are particularly impressive due to their innovative approach. The first is “Orofacial Myofunctional Therapy in Dental Occlusion Disorders in Childhood”, published in the journal “Health Policy and Management”. For the first time, the author presents a speech-therapy-led myofunctional therapy program that precedes orthodontic intervention, demonstrating innovative and highly practical value. The second publication is “Clinical Competencies of the Speech Therapist in the Diagnosis and Therapy of Dysphagia”. This comprehensive and practically useful review fills a significant gap in Bulgarian specialized literature by clearly defining the role of the speech therapist in dysphagia management.

10. Scientific and applied contributions

The scientific contributions of Assoc. Prof. Simonska can be grouped into the following areas:

- Childhood stuttering;
- Neurogenic communication disorders and dysphagia;
- Phonological development and disorders in childhood;
- Application of assistive technologies in communication disorder therapy.

For the first time in Bulgaria, the Lidcombe Program has been applied, evaluated, and adapted under local conditions, with emphasis on the role of parents in spontaneous recovery. Innovative diagnostic and therapeutic technologies have been introduced, including FDA-2, Sona-Speech II, developmental apraxia diagnostics, and interactive computerized systems for cognitive rehabilitation. An assessment toolkit for early diagnosis of phonological disorders in childhood has been developed, significantly contributing to both speech therapy theory and practice.

11. Personal impressions

I know Assoc. Prof. Miglena Simonska from our meetings at scientific seminars, conferences, and professional events. She consistently leaves a very positive impression with her professionalism, intelligence, collegial attitude, and dedication to mentoring young academic staff.

Conclusion

My assessment of the candidacy of Dr. Miglena Simonska-Tsatsova for the academic position of “Professor” in professional field 7.4 Public Health /Speech Therapy/ is entirely positive. I propose that the respected scientific jury vote in favor and submit her candidacy for approval by the Academic Council of South-West University.

30 January 2026

Prof. Dr. Violeta Boyanova Tsvetkova